

Különböző zöldborsó fajták vetőmag előállítás

Tóth Krisztina

Vetőmag-gazdálkodási szakmérnök. Levelező tagozat.

Környezettudományi Intézet, Öntözési és Vízgazdálkodási Kutatóközpont

Belső témavezető: Dr. Futó Zoltán egyetemi docens.

Magyarországon a zöldségfajok közül a zöldborsót termesztjük a második legnagyobb területen, hiszen jelentős szerepet tölt be az emberi táplálkozásban. Fehérjében, ásványi anyagokban, valamint esszenciális aminosavakban gazdag. Igen kedvező növényi fehérjeforrás, a jövőben az emberiség élelmiszerellátásában egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a növényi fehérjék, és a borsó a többi hüvelyes fehérjenövénnel együtt erre a problémára megoldást jelenthet. A borsó kedvelt takarmánynövény, és jól beilleszthető a vetésszerkezetbe a kedvező agrotechnikai tulajdonságai miatt.

Vizsgálataimat a Hódagro Zrt.-nél végeztem, akik a Bayer Hungaria Kft részére állítanak elő zöldborsó vetőmagot. A vizsgálataim során a cégnél termesztett három különböző éréscsoportba tartozó fajta tulajdonságait vettem figyelembe.

Az első fajta (Sherwood) korai éréscsoportba tartozik, a második fajta (Sv0893) középérésű csoportba, míg a harmadik fajta (Utrillo) kései csoportba. A Bayer által kaptam egy általános rövid jellemzést a fajtákról, melyeknek meg is feleltek, és az adott körülmények között képesek voltak azokat az eredményeket nyújtani, amelyek jellemzőek rájuk, kivéve a hármas fajtát ami sajnos a végén gyengébb eredményekkel zárt.

A vizsgálatok során néztem a fajták általános növénymagasságát, a virágzati szintek számát, hüvelyek számát, illetve a hüvelyenkénti magszámot is. Valamint olyan tulajdonságokat, mint a föld feletti biomasszasúly, klorofill tartalom.

Betakarítás után vizsgáltam a magok ezermagtömegét, csírázási százalékát, valamint elektromos vezetőképességét mely megmutatja sérültek-e a magok.

A föld feletti magasságnál az első fajta esetén az átlagos növénymagasság 56 cm, ami a fajta leírásnak megfelel, és a közép magas csoportba tartozik. A második fajtánál 61 cm az átlag növénymagasság, ez a fajta is a közép magas csoportba tartozik. A hármas fajta esetében viszont sokkal magasabbak a növények, átlagosan 79 cm-esek viszont ez fajta tulajdonág mert a magas szárú csoportba tartozik.

Ezek alapján a legkedvezőbb a hármas fajta, ugyanis sokkal több olyan nódusz van a növényeken, ahol hüvelyt hoz, sokkal jobb volt a kacs képződés és jobban összekapaszkodott a növényállomány, de a másik kettő fajta esetében is kedvezőek az eredmények.

A klorofill tartalom alapján, az első helyen a legmagasabb klorofill tartalommal a 3. fajta áll, második helyen a 2. fajta, az utolsó helyen pedig az 1. fajta.

A virágzati szintek alapján az első helyen a 3. fajta áll, melyre a növénymagasságból következtetni lehetett, a második helyen az 1. fajta szerepel, harmadik helyen pedig a 2. fajta. A hüvelyek száma az első fajtánál volt a legtöbb, majd ezt követi a hármask fajta és a második fajta, viszont a hüvelyenkénti átlagos mag esetén az első helyen a harmadik fajta áll, a hüvelyek és a magok mérete is nagyobb, a fajtára jellemzően. Második helyen az első fajta áll, és harmadik helyen a második fajta.

A biomassa súly mérésnél a 3. fajta esetén a legnagyobb a súly, ami a fajtára jellemző, hiszen ez a fajta a igen magas, ebből adódóan sokkal nagyobb tömege van mint az 1. és 2. fajtának. Szára vastagabb, levelei nagyobbak, valamint a hüvelyek és a magok is sokkal méreteesebbek mint az első kettő fajta esetében.

Az első és második fajta között a különbség kisebb mert mindkettő közép magas szárú fajta, viszont a 2. fajta esetén nagyobb a zöldtömeg mivel az átlagos növénymagassága nagyobb, mint az 1. fajtának.

Sajnos hiába mutatkozott a hármask fajta a legkedvezőbbnek, kicsit alulmaradt a másik kettő fajta mögött termésmennyiségben és a vetőmag minőségében. A csírázási százaléka nagyon alacsony lett, az időjárási tényezők, kései betakarítás miatt, a magok sokat sérültek, amit az elektromos vezetőképesség vizsgálat is bizonyított.

Oda kell figyelni, hogy a magok ne érjenek túl mert könnyen törnek és rossz lesz a minőségük, ez sokszor nehéz, hiszen az időjárási tényezők ezt nagyban befolyásolják.

Fontos, hogy figyelembe vegyük a termesztés során a fajták egyedi igényeit, és törekedjünk az általunk rendelkezésre álló lehetőségek szerint a legoptimálisabb körülményeket biztosítani a számukra, így törekedve a minél jobb eredményekre.